

MEKANSAL ÖN DENEYİMDE ÜÇ BOYUTLU GÖRSELLEŞTİRME TEMSİLİNİN PERFORMATİF DEĞERLENDİRMESİ

ÖZET

Bugünün evrensel mimarlık pratiğinde dijital görselleştirme araçları, mekânın temsili noktasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu temsil araçları gelişen teknolojiyle birlikte henüz inşa edilmeyen bir mekânı kolaylıkla betimleyebilirken; temsilin niteliği ve üretimindeki yaklaşım, mekâna yönelik olarak oluşturulan “ön deneyim”i manipüle edebilmektedir. Bununla birlikte üretilen temsilde mekâna yönelik çoklu duyuşal girdilerin eksikliği, temsil edilen mekân ile deneyimlenen gerçek mekân arasında önemli farklar oluşturmaktadır. Mimari tasarım süreci ile sonuç ürün olan mekân arasındaki kopukluk ve deformasyonlar, kullanıcının mekân deneyimini olumsuz şekillendirmekte ve mimarlık pratiğini zedeleyebilmektedir. Dolayısıyla bu tez çalışması, mimarlık teorisinde ve pratiğinde önemli bir yer tutan mekân deneyimi konusunu, mekân atmosferi ve üç boyutlu görselleştirme temsili üzerinden ele alarak; temsil deneyiminin mekâna yönelik bir ön deneyim olarak çözümlemesini yapmaktadır. Görselleştirme temsiline atmosferik niteliklerini performatif bir yaklaşımla eleştirerek, duyuşal ve imgesel açıdan daha nitelikli bir hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla sunduğu alan çalışmasında, görselleştirme temsiline mekânsal ses girdisi ile birlikte ele almakta ve gerçek mekânı betimleyen bir ön deneyim aracı olarak test etmektedir. Temsiline deneyim karşısındaki niteliğini incelerken, Peter Zumthor’un “Atmosfer” olgusunu mekânsal bir deneyim altlığı olarak kullanmaktadır.

Çalışma araştırma desenini fenomenolojik yöntem üzerine kurgulamakta, alan çalışması protokol analizi, içerik analizi ve yapılandırılmış görüşme tekniklerine başvurmuştur. Alan çalışması sonucunda bu tez, görselleştirme temsiline potansiyel deneyimler üreten ve mekânın özgün atmosferini yansıtan bir temsil aracı olarak tasarım sürecini beslemesi gerektiğini savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mekân Deneyimi, Mimari Temsiller, Üç Boyutlu Görselleştirme, Mekân Atmosferi, Peter Zumthor, Duyular ve Algı, Işık ve Hacim.

PERFORMATIVE EVALUATION OF THREE DIMENSIONALLY VISUALIZED REPRESENTATION IN SPATIAL PRE-EXPERIENCE

ABSTRACT

In today's universal architectural practice, digital visualization tools have an important place in the representation of space. While these representation tools can easily depict a space that has not yet been built with the developing technology, the quality of the representation and the approach in its production can manipulate the "pre-experience" created for the space. However, the lack of multi-sensory inputs to the space in the produced representation creates significant differences between the represented space and the actual space experienced. Disconnections and deformations between the architectural design process and the final product, the space, can negatively shape the user's experience of space and undermine the practice of architecture. Therefore, this thesis analyzes the experience of space, which has an important place in architectural theory and practice, through the space atmosphere and three-dimensional visualization representation; and analyzes the representation experience as a preliminary experience of space. By criticizing the atmospheric qualities of visualization representation with a performative approach, it aims to make it more qualified in terms of sensory and imaginary. For this purpose, in his field study, he considers the visualization representation together with the spatial sound input and tests it as a pre-experience tool that depicts the real space. While examining the quality of the representation in the face of experience, it uses Peter Zumthor's "Atmosphere" phenomenon as a spatial experience base.

The study bases its research design on the phenomenological method and uses fieldwork protocol analysis, content analysis and structured interview techniques. As a result of the fieldwork, it argues that visualization representation should feed the design process as a representational tool that generates potential experiences and reflects the unique atmosphere of the space.

Key Words: Spatial Experience, Architectural Representations, Three Dimensional Visualization, Spatial Atmosphere, Peter Zumthor, Senses and Perception, Light and Volume.